

Čo je obsahom jednotlivých častí Výchovného programu Školského klubu detí?

(v zmysle ods. 4, §8, Zákona č.245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

Tabuľka: Obsah Výchovného programu Školského klubu detí

Názov časti Výchovného programu ŠKD	Odporúčania k obsahu predmetnej časti Výchovného programu ŠKD (popis, odvolania na dokumenty a predpisy)
1. Názov programu	Odporúčame uviesť názov ŠKD pri ZŠ, kompletne identifikačné údaje, nosné motto, logo ŠKD, fotografia, platnosť dokumentu (od – do)
2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy	Odporúčame jasne, konkrétne a stručne definovať vlastné výchovné ciele v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania štátneho a školského vzdelávacieho programu. Aké podmienky bude ŠKD vytvárať pre telesný, psychický a sociálny rozvoj detí.
3. Formy výchovy a vzdelávania	Odporúčame špecifikovať súhrn metód, foriem a spoločne uplatňovaných postupov, ktoré budú uplatňované podľa momentálnych požiadaviek a možností ŠKD tak, aby smerovali k rozvoju všetkých kľúčových kompetencií detí. Vychádzať predovšetkým z vlastných reálnych personálnych možností (profesionálnych kvalít vychovávateľiek) a materiálno-technických možností ŠKD. Uviesť, ktoré metódy budú preferované (tímová

	<p>práca, projektová metóda, prezentácia, riadený rozhovor, súťaživá forma a pod.). Uviest' či budú realizované celoročné aktivity prostredníctvom projektov, či sa bude ŠKD venovať deťom z málo podnetného prostredia a deťom so špeciálnymi výchovnými a vzdelávacími potrebami v spolupráci s vyučujúcimi, zriaďovateľom a príslušnými úradmi. Uviest', či sa vychovávateľky a deti z ŠKD budú aktívne podieľať na príprave programu pre kultúrne akcie usporadúvané školou, prípadne obcou alebo mestom. Odporúčame doslovne definovať, že ciele výchovy a vzdelávania sa v ŠKD realizujú prostredníctvom: oddychovo-rekreačných činností, záujmových činností, spoločensko-prospešných činností, výchovno-vzdelávacích činností, prípravy na vyučovanie.</p>
<p>4. Tematické oblasti výchovy (Oblasti výchovy)</p>	<p>Odporúčame rozpísať, ktoré tematické oblasti výchovy (aj s ich cieľovým zameraním) budú vo Výchovnom programe ŠKD implementované:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. vzdelávacia 2. pracovno–technická 3. prírodno–environmentálna 4. spoločensko– vedná 5. esteticko–výchovná (výtvarná, hudobná, literárno-dramatická) 6. telovýchovná (športová, turistická)

5. Výchovný plán

Pred zahájením plánovacej činnosti v oblasti Výchovný plán odporúčame vychovávateľkám ŠKD uviesť si čo vyžaduje platná legislatíva SR v rámci reformy školstva a že školské kluby detí nadväzujú na vzdelávací program školy a preto vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu a Školského vzdelávacieho programu. Takže si treba uviesť, aké deti sú zaradené do výchovného oddelenia (z ktorého ročníka ZŠ) a čo sa v jednotlivých predmetoch v jednotlivých časových obdobiach učia. Takisto je potrebné brať do úvahy, ktoré kľúčové kompetencie chceme u detí rozvíjať. Pamätať si, že kľúčová kompetencia je pri tvorbe výchovného plánu, respektíve výchovných štandardov vždy na 1. mieste.

Výchovný plán musí v zmysle §10 zákona č.245/2008 obsahovať:

1. zoznam oblastí výchovy s vymedzením najmenšieho počtu vyučovacích hodín (NPVH) v rámci celého výchovného programu (v rámci celého ŠKD) alebo ich ucelených častí oblastí výchovy

2. celková skladba výchovných oddelení (výchovných skupín) pre príslušný ročník výchovy

3. vypracované výchovné osnovy (výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah) v súlade s výchovným štandardom, t.j. obsahový štandard a výkonový štandard

Vo výchovnom pláne je stanovený najmenší počet hodín záujmovej činnosti v oddelení ŠKD a zoznam tematických oblastí výchovy s vymedzením najmenšieho počtu výchovno-vzdelávacích činností,

	<p>respektíve aktivít pre príslušný ročník (v jednom oddelení ŠKD môžu byť deti aj z viacerých ročníkov). výchovného programu na školský rok.</p> <p>Najmenší počet vyučovacích hodín (NPVH) záujmovej činnosti predstavuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ záujmovú činnosť 2 x za mesiac ○ a jednu výchovno-vzdelávaciu činnosť denne tak, aby sa vystriedali všetky tematické oblasti výchovy počas obdobia dvoch týždňov. <p>Výchovno-vzdelávacia činnosť v ŠKD nie je realizovaná prostredníctvom vyučovacích hodín a nie je časovo obmedzená tak, ako je to vo vzdelávaní v škole. Dĺžka jej trvania závisí predovšetkým od záujmu a aktivity detí. Z týchto dôvodov sa vo výchovnom pláne nevymedzuje v hodinách. Každá VVČ musí plniť ciele niektorej tematickej výchovnej oblasti, preto je dôležité, aby sa v priebehu dvoch týždňov postupne a systematicky realizovali všetky tematické oblasti výchovy, a tak bola rozvíjaná osobnosť dieťaťa komplexne.</p>
6. Výchovný jazyk	<p>Slovenský</p> <p>Odporúčame vo Výchovnom pláne ŠKD uviesť, že <u>snahou v ŠKD je, aby deti používali spisovný jazyk nielen v písomnej ale i v ústnej forme.</u></p> <p>Je potrebné vedieť a zvýrazniť, že SR ako členská krajina EÚ, zabezpečuje deťom občanov patriacim k národnostným menšinám</p>

	a etnickým skupinám okrem práva na osvojenie si štátneho jazyka aj právo na výchovu a vzdelanie v ich jazyku za stanovených podmienok.
7. Personálne zabezpečenie	Odporúčame konkrétne uviesť personálne obsadenie ŠKD a odbornú kvalifikáciu vychovávateľiek, prípadne ich úväzok.
8. Materiálno-technické priestorové podmienky	Odporúčame konkrétne uviesť v akých priestoroch pracujú vychovávateľky so svojimi oddeleniami, či sú priestory ŠKD špeciálne upravené a vymedzené pre činnosť (herne), alebo sú využívané upravované priestory tried, telocvičňa, školské ihrisko, špecializované učebne, školská kuchynka, spoločné priestory na hygienu vrátane WC a pod. Po dohovore s riaditeľom ZŠ (alebo zriaďovateľom) uviesť či môže ŠKD uvažovať o materiálnom dovybavení (nové stoly, stoličky, sedačky pre odpočinkovú činnosť, relaxačné pomôcky, HW a SW pre výchovnú činnosť, nákup nových kníh alebo pravidelný odber časopisov, stolné hry, stavebnice, bábkové divadlo, drobné hračky, skladačky, puzzle, farby, kriedy, papiere, lepidlá a iný vhodný materiál) – t.j. či má riaditeľ ZŠ alebo zriaďovateľ na ŠKD vytvorený finančný rozpočet, alebo aký je krátkodobý, respektíve strednodobý zámysel MTZ ŠKD.
9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove	V tejto oblasti odporúčame uviesť: a) aké sú v tejto oblasti spracované dlhodobé - administratívne úkony (dokumenty) vedenia ZŠ b) aké konkrétne každodenné opatrenia sú vychovávateľkami v oblasti BOZP vo vzťahu k deťom robené.

	<p>ŠKD má spracovaný a oficiálne schválený Školský poriadok ŠKD, ktorý obsahuje 2 časti: a) pre rodičov, b) pre deti.</p> <p><u>Odporúčame uviesť (stručne, jasne a konkrétne formulovať):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ako majú vychovávateľky zabezpečené zoznámenie všetkých detí prihlásených do ŠKD s obsahom Školského poriadku Školského klubu detí - ako má ŠKD preddefinovaný a zabezpečený „systém bezpečnosti“ v rámci zápisných lístkov (spôsob preberania od rodičov, prípadne učiteľov a spôsob odovzdávania detí rodičom) - ako majú vychovávateľky ŠKD zvládnuté legislatívne normy vo vzťahu k Zákonom o priestupkoch (napr.: ponechanie dieťaťa bez náležitého dozoru, vystavenie dieťaťa újme na zdraví) - presne definovať, ako sa organizujú prechádzky a aktivity mimo školy a ako je pri nich dodržiavané BOZP
<p>10. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí a žiakov</p>	<p>Odporúčame uviesť aké konkrétne mechanizmy vedúca vychovávateľka a jednotlivé vychovávateľky používajú v rámci vnútorného systému kontroly:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ SWOT analýza ŠKD ○ sociometrické merania s deťmi ○ spätnoväzbové ankety s rodičmi ○ špeciálne rodičovské združenia ŠKD

o individuálne rozhovory s rodičmi v rámci oficiálne vyčlenených konzultačných hodín)

o a ako prakticky riešia slabé stránky a ohrozenia vlastného ŠKD.

V tejto časti definovať, čo je cieľom hodnotenia výsledkov detí v školskom zariadení (napr.: poskytnúť dieťaťu a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako dieťa zvládlo danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho pokroky).

Nezabudnúť uviesť, že súčasťou hodnotenia dieťaťa je tiež povzbudenie, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Hlavným cieľom hodnotenia detí je: ohodnotiť správanie sa a aktivitu dieťaťa a jeho sociálne spôsobilosti (kľúčové kompetencie). Môžeme si to vysvetliť aj tak, že cieľom hodnotenia detí by malo byť: poskytnúť dieťaťu spätnú väzbu pri získavaní požadovaných zručností a vedomostí a o tom ako ich dokáže využiť, motivovať dieťa k ďalšiemu sebazdokonaľovaniu. Kontrola a hodnotenie detí by mala prebiehať priebežne a sústavne, čím sa zabezpečí nielen včasné riešenie vzniknutých problémov, ale najmä možnosť predchádzať im a pochvalou usmerňovať deti na ceste k vytýčeným cieľom. Jednou z odporúčaných a preferovaných foriem hodnotenia a kontroly je vlastné sebahodnotenie detí, možnosť obhájiť svoje správanie či riešenie problému a na základe konzultácie v kolektíve prípadná následná korekcia.

11. Vnútrotný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školského zariadenia

V zmysle platnej legislatívy odporúčame presne definovať, ktoré orgány a ktorí funkcionári môžu vykonať v ŠKD kontrolu a v ktorých oblastiach:

1. Štátna školská inšpekcie

2. riaditeľ ZŠ alebo ním poverený zástupca riaditeľa školy

3. poverení zamestnanci zriaďovateľa v presne vymedzených oblastiach

4. vedúca vychovávateľka ŠKD

Kontrola zo strany ŠŠI a zriaďovateľa sa koná na základe písomného poverenia a oznamuje sa zamestnancom ŠKD vopred. V prípade kontrolného systému riaditeľa ZŠ zameraného na výchovnú činnosť v ŠKD ide o hospitácie. Hospitácia riaditeľa ZŠ (prípadne povereného zástupcu riaditeľa ZŠ) sa vychovávateľovi ŠKD takisto oznamuje niekoľko dní vopred.

Hodnotenie zamestnancov ŠKD robí riaditeľ ZŠ v rámci jeho kompetencií v zmysle platnej legislatívy v stanovenej forme (ústne i písomne).

Pre informovanosť vychovávateľiek ŠKD uvádzame kritériá ich profesionálneho hodnotenie zo strany nadriadeného:

- napĺňanie stanovených výchovných cieľov a úroveň ich zvládnutia u zverených detí

	<ul style="list-style-type: none"> - prístup k deťom a rodičom - tvorivosť a originalita - výsledky v oblasti ďalšieho vzdelávania - výsledky v oblasti tvorby učebných pomôcok - výsledky v oblasti mimoškolskej činnosti - a takisto vlastné pedagogické a odborné schopnosti.
<p>12. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov</p>	<p>Odporúčame túto oblasť pred spracovaním prediskutovať s riaditeľom ZŠ a vedúcou vychovávateľkou ŠKD. V tejto časti uviesť aké sú reálne požiadavky jednotlivých vychovávateľiek na vzdelávanie. Odporúča sa vychádzať z reálnych ponúk príslušného regionálneho pracoviska Metodicko-pedagogického centra, prípadne MŠ SR a jednotlivých univerzít pedagogického zamerania. <u>Nezabudnúť, že vychovávateľky sa vzdelávajú aj vlastným štúdiom odbornej literatúry, časopisov.</u></p>